

Projecte d'intervenció
integral del barri de

Torre Baró- Ciutat Meridiana

2006-2016

Torre Baró i Ciutat Meridiana

No fa gaire Torre Baró i Ciutat Meridiana eren barris allunyats de la centralitat del districte i de la ciutat, amb problemes d'accessibilitat i fortament castigats a nivell socioeconòmic, especialment impactats per la crisi econòmica que els va convertir en els barris més vulnerables de la ciutat.

El Projecte d'intervenció integral del 2006 ha permès crear noves àrees de centralitat, com la urbanització de la plaça dels Eucaliptus o la connexió dels barris entre ells i amb el seu entorn. Gràcies a la concessió d'ajuts als veïns i veïnes per a la rehabilitació dels elements i espais comuns dels edificis s'han rehabilitat façanes, cobertes, patis de llums, ascensors i instal·lacions d'aigua, i s'ha impulsat la incorporació de les tecnologies de la informació. Les millores són ben visibles en equipaments socials, entre les quals destaquen la rehabilitació integral de l'equipament on s'ubiquen els Serveis Socials i el Centre Cívic de la Zona Nord, així com l'ampliació del casal de gent gran Pedraforca.

Més enllà d'aquestes actuacions transformadores, també cal destacar els esforços que s'han portat a terme per impulsar la cohesió social i la convivència a través d'iniciatives com ara activitats formatives, esportives i de lleure, així com la intervenció en medi obert per a la millora dels hàbits i l'ús de l'espai públic, sempre amb la implicació dels veïns i veïnes.

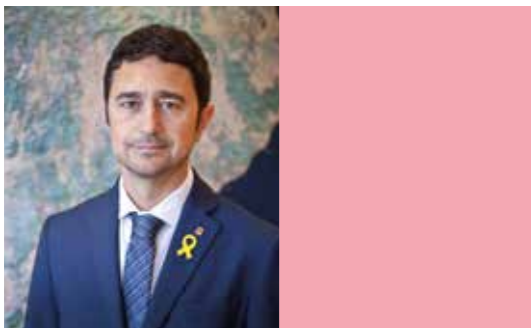
A més, complementàriament, el programa "Treball als barris", gestionat per Barcelona Activa juntament amb el Servei d'Ocupació de Catalunya, ha fomentat l'ocupabilitat mitjançant programes de professionalització en els àmbits dels serveis a la comunitat, la dinamització i cohesió social i les tecnologies de la informació i la comunicació. I el programa "Salut als barris", amb la col·laboració de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, ha dut a terme iniciatives adreçades a reduir les desigualtats socials en salut.

A partir d'ara, els esforços de l'Ajuntament de Barcelona se centraran a intervenir de forma contundent en els barris amb una concentració de vulnerabilitat social més alta, com són Torre Baró i Ciutat Meridiana, així com la resta de l'Eix Besòs, mitjançant projectes com l'EDUSI-Eix Besòs, cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), o el Pla de barris de la Zona Nord.

Continuarem treballant per millorar les condicions de vida dels seus veïns i veïnes, reduir les desigualtats socials i territorials i fer de Torre Baró i Ciutat Meridiana un lloc millor per viure-hi.

Ada Colau
Alcaldeessa de Barcelona

Barcelona. Torre Baró-Ciutat Meridiana (BAE2006031)

Em complau poder fer la presentació del projecte de millora dels barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana de Barcelona. Situats a l'extrem nord de la ciutat, confinats per les autopistes, el ferrocarril i la serra de Collserola, ambdós presentaven problemàtiques molt similars, conseqüència del seu aïllament; d'una topografia que dificulta l'accés i la mobilitat dins del barri; d'un traçat urbà desordenat; de la baixa qualitat de les edificacions; de la manca d'equipaments, i de la substitució de la població autòctona per població nouvinguda.

El Projecte d'intervenció integral dels barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana va aconseguir el finançament del fons de foment del Programa de barris a la convocatòria d'ajuts de l'any 2006. Durant més d'una dècada s'ha millorat la situació urbanística i resolt algunes de les mancances que s'havien detectat, de la mateixa manera que també s'ha estat prou flexible per atendre les prioritats sorgides al llarg dels anys en els quals s'ha desenvolupat.

La iniciativa ha permès vertebrar els barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana amb accions que han prioritzat els espais lliures i equipaments, la formació d'un gran eix per a vianants,

la rehabilitació residencial i la millora de l'estructura viària. Aquestes millores urbanístiques han anat acompanyades d'altres actuacions de caràcter social per fomentar la participació ciutadana i millorar la convivència veïnal.

Cal fer esment d'actuacions com la urbanització de l'avinguda Escolapi Càncer —que s'ha convertit en l'eix vertebrador que penetra a l'interior de Torre Baró— i de l'avinguda Vallbona — que s'ha consolidat com la principal connexió amb Ciutat Meridiana—; el desenvolupament del planejament de Torre Baró— amb l'alliberament de sòls forestals al parc de Collserola—; el nou espai cívic i casal de barri a la plaça dels Eucaliptus; el nou espai públic al Campillo de la Virgen; la rehabilitació dels elements comuns dels edificis i la instal·lació d'ascensors; així com el programa d'intervenció en medi obert, que ha intervingut en processos de socialització, molts cops causa d'inadaptació i marginalitat en determinats col·lectius.

És un goig poder constatar les importants millores assolides gràcies a aquest projecte i, per tant, vull agrair i felicitar totes les persones que l'han fet possible i que hi han participat.

Damià Calvet i Valera
Conseller de Territori i Sostenibilitat

”

- 1,** Síntesi històrica.....8
- 2,** Projecte d'intervenció integral del barri de Torre Baró i Ciutat Meridiana.....12
- 3,** Actuacions executades.....16
  - 3.1,** Projectes urbanístics i d'equipaments.....18
  - 3.2,** Rehabilitació d'edificis privats.....23
  - 3.3,** Programes socials.....24
- 4,** Programes complementaris.....26
- 5,** Comitè d'Avaluació i Seguiment.....32
- 6,** Pressupost.....36
- 7,** Inversions complementàries.....42
- 8,** Avaluació d'impactes i conclusions.....46
- 9,** El futur del barri.....50

í

*Síntesi
històrica*

I

Síntesi històrica

Síntesi històrica

Els barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana estan ubicats a l'extrem nord-est de la ciutat de Barcelona, en concret al marge dret del congost del Besòs. Emmarcats físicament i administrativament en el Districte de Nou Barris, són, juntament amb Vallbona, la porta d'entrada i de sortida de Barcelona. El seu encaix territorial està determinat per les traces de les infraestructures viàries (autopistes i vies de ferrocarril), lluny dels nuclis de centralitat del Districte i la ciutat, fet que ha contribuït a accentuar la sensació d'aïllament dels barris. A més, els forts pendents de davallada de Collserola i els desnivells condicionen l'accessibilitat i la connectivitat dins dels mateixos barris i amb l'entorn que els envolta.

Una aproximació als barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana

L'àmbit d'actuació reuneix dos barris resultat dels processos de creixement i ocupació del territori al voltant de les ciutats industrials, iniciats a principis del segle xx, i que van tenir el seu punt més important entre 1960 i 1970.

Els dos barris, Torre Baró i Ciutat Meridiana, són resultat de dues maneres de resoldre el problema d'arribada d'immigrants a la ciutat: la reconversió d'antigues ciutats jardí en parcel·lacions per barris de cases unifamiliars autoconstruïdes, com és el cas de Torre Baró, i les grans operacions, públiques o privades, de polígons de blocs d'habitatge a Ciutat Meridiana.

Malgrat les estratègies tan divergents d'ocupació del territori, els dos barris presentaven problemes molt similars:

- Derivats de la utilització per al creixement de terrenys apartats, problemes d'allunyament del centre de la ciutat i de relació amb la resta dels seus barris.
- Per la inadequació dels solars escollits pels barris, problemes derivats de la topografia com els de l'accessibilitat als edificis i la connectivitat entre parts del barri i amb els barris veïns.
- Per la manca de caracterització de l'espai públic, que donà dues vessants: la de la seva reducció a l'espai mínim necessari per a l'accés als habitatges, com és el cas de Torre Baró, i la de l'espai interblocs de Ciutat Meridiana, plantejat a l'inici com un espai lliure però sense aportar els mecanismes que el podrien qualificar: espai abandonat i font de problemes, per tant.

- Manca d'equipaments o utilització d'espais residuals per als equipaments, fet que els aïlla i fa difícils el seu paper de servei als veïns.
- La baixa qualitat de la construcció, tant en el cas d'autoconstrucció com en els dels blocs d'habitatges, juntament amb els estàndards mínims utilitzats per les configuracions de l'habitatge, ha donat com a resultat deficiències d'habitabilitat del parc d'habitatges existents.

Tots aquests problemes s'agreujaven a Torre Baró per la manca de planificació prèvia i la manca d'efectivitat dels instruments de planejament proposats. Aquests manques s'han anat resolent amb el temps, amb les diverses actuacions de les administracions, adreçades a dotar els barris dels equipaments i la qualitat de l'espai públic de què estaven mancats.

El període Llei de barris

Durant l'execució de la Llei de barris s'han intentat aprofitar les potencialitats detectades en el seu moment, per tal d'iniciar un procés de recuperació que trenqui els processos de degradació iniciats:

- La nova àrea de centralitat a la part baixa de Torre Baró i la possibilitat de rehabilitació social i urbanística de tota la zona.
- L'oportunitat d'interconnexió entre els tres barris que formen la porta de Barcelona cap al Vallès, establint eixos vertebradors i trencant la incomunicació topogràfica entre Torre Baró i Ciutat Meridiana.
- El contacte amb la serra de Collserola, un factor de qualitat ambiental que s'està desenvolupant.
- La millora de les condicions d'habitabilitat, adequant habitatges per oferir una major qualitat de vida als seus residents.
- La riquesa dels teixits associatius i l'oportunitat d'intercanvi, amb el contacte entre persones de molt diverses procedències.

Per tant, amb la Llei de barris l'Ajuntament va projectar per als barris una reforma urbanística que permetia dotar-los d'equipaments socials i de nous habitatges, i connectar-los alhora amb altres zones urbanes properes com Vallbona. En ser beneficiaris d'aquesta iniciativa, Torre Baró i Ciutat Meridiana mantenen actualment projectes com ara "Treball als barris", que gestiona Barcelona Activa i que impulsa accions de dinamització i foment de l'ocupabilitat dels veïns i veïnes, i "Salut als barris", impulsat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB).

L'impacte de la crisi econòmica

La crisi financera global i les seves conseqüències econòmiques i socials viscudes a partir del 2008 en relació amb els préstecs hipotecaris i desnonaments, la caiguda del mercat de la construcció o l'augment greu de l'atur van impactar d'una manera extrema als barris de la Zona Nord del Districte de Nou Barris, on es concentren moltes famílies vulnerables de la ciutat. Durant aquests mateixos anys el barri també experimenta algunes transformacions positives significatives, sobretot en termes d'accessibilitat (arribada del metro) i de dotació d'equipaments (biblioteca municipal, Centre Cívic de la Zona Nord, etc.).

A dia d'avui els barris que conformen la Zona Nord encara són uns dels que tenen la renda més baixa de la ciutat de Barcelona, amb problemes urbanístics greus degut a les deficiències del parc d'habitatges, la difícil mobilitat i accessibilitat i les dificultats amb la regularització dels habitatges afectats.

En aquest context, el desenvolupament de les **actuacions previstes inicialment per la Llei de barris s'han vist modificades en alguns casos per tal de donar resposta a les noves prioritats sorgides.**

La continuïtat amb l'EDUSI-Eix Besòs i el nou Pla de barris de la Zona Nord

Tot i la inversió econòmica destinada a la zona, la topografia i tipologia dels barris han fet evident la necessitat de destinar-hi més recursos, i ha esdevingut una de les prioritats a nivell de ciutat.

Cal recordar que les primeres convocatòries de la Llei de barris, en les quals es van incloure Torre Baró i Ciutat Meridiana, partien d'una mirada principalment urbanística, incidint en la millora de l'espai urbà i els equipaments. Mentre que en les següents convocatòries es va apostar més fort pel desenvolupament de projectes d'àmbit social, l'EDUSI-Eix Besòs, cofinançat amb fons europeus FEDER, i el nou Pla de barris de la Zona Nord són una oportunitat per reforçar aquells aspectes socials on la Llei de barris no va poder arribar.

L'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible i Integrat, EDUSI-Eix Besòs, és un projecte cofinançat per l'Ajuntament de Barcelona i el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) en un 50%, que desenvoluparà actuacions en els 10 barris de l'Eix Besòs, entre els quals s'inclouen Torre Baró i Ciutat Meridiana.

A més, la Zona Nord està constituïda pels barris de Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona. Tot i que no és una unitat territorial reconeguda administrativament, presenta una morfologia diversa i s'hi mantenen ben presents les dinàmiques pròpies de cada un dels barris; tots tres tenen característiques definitòries semblants pel que fa a les seves problemàtiques, cosa que permet articular de manera conjunta les actuacions emmarcades en el Pla de barris.

L'objectiu de tots dos projectes és millorar les condicions de vida als barris amb un nivell de renda més baix per reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tota la ciutadania.

*Projecte
d'intervenció integral
del barri de Torre Baró-
Ciutat Meridiana*

2

Projecte d'intervenció integral del barri de Torre Baró-Ciutat Meridiana

El Projecte d'intervenció integral del 2006 dels barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana, cofinançat amb recursos de la Llei de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona, ha suposat l'impuls d'un seguit de millores urbanístiques per un valor de 18.042.000 €.

Per tal de garantir la transversalitat i integralitat del Projecte d'intervenció integral, aquestes actuacions conformen un projecte dividit en vuit camps d'actuació que es distribueixen de la següent manera:

Els vuit camps d'actuació es van concretar en la programació següent:

1. MILLORA DE L'ESPai PÚBLIC I DOTACIÓ D'ESPais VERDS

- Urbanització av. Escolapi Càncer i av. Vallbona, sector 1 del PMU Torre Baró
- Urbanització de la plaça dels Eucaliptus
- Alliberament de sòls forestals (parc de Collserola)
- Nou espai públic al Campillo de la Virgen
- Urbanització carrer Martorelles

2. REHABILITACIÓ I EQUIPAMENT DELS ELEMENTS COMUNS DELS EDIFICIS

- Rehabilitació i equipament dels elements comuns dels edificis

3. PROVISIÓ D'EQUIPAMENTS PER A L'ÚS COL·LECTIU

- Nova seu del casal de barri a la plaça dels Eucaliptus
- Nova pista poliesportiva Torre Baró
- Rehabilitació integral Serveis Socials i Centre Cívic Zona Nord

4. INCORPORACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ EN ELS EDIFICIS

- Ajudes a la rehabilitació i a l'aplicació de noves tecnologies als edificis

5. FOMENT DE LA SOSTENIBILITAT DEL DESENVOLUPAMENT URBÀ

- Instal·lació d'un mini-Punt Verd de recollida selectiva

6. EQUITAT DE GÈNERE EN L'ÚS DE L'ESPai URBÀ I DELS EQUIPAMENTS

- Activitat formativa: agents de cura a l'espai públic

7. PROGRAMES PER A LA MILLORA SOCIAL, URBANÍSTICA I ECONÒMICA

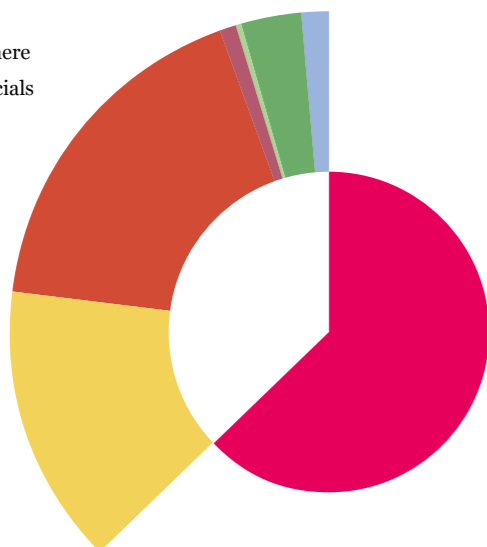
- Xarxa d'activitats esportives i de lleure
- Intervenció en medi obert
- Ús social de la nova pista poliesportiva de Torre Baró
- Despeses de gestió

8. ACCESSIBILITAT I SUPRESSIÓ DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

- Supressió de barreres arquitectòniques a l'espai públic

Distribució dels camps d'actuació

- Espai públic
- Rehabilitació
- Equipaments
- Noves tecnologies
- Sostenibilitat
- Equitat de gènere
- Programes socials
- Accessibilitat

Espai públic	11.371.362,21 €	63,03%
Rehabilitació	2.554.059,70 €	14,16%
Equipaments	3.116.835,16 €	17,28%
Noves tecnologies	4.216,11 €	0,02%
Sostenibilitat	178.952,11 €	0,99%
Equitat de gènere	59.500,00 €	0,33%
Programes socials	516.295,97 €	2,86%
Accessibilitat	240.778,74 €	1,33%
Total	18.042.000,00 €	100,00%

3

**Actuacions
executades**

3

Actuacions executades

(Plànol d'actuacions a l'interior de la contraportada)

Les actuacions que formen els vuit camps d'actuació esmentats s'agrupen en aquesta memòria en tres grans grups:

- Projectes urbanístics i d'equipaments
- Rehabilitació d'edificis privats
- Programes socials

3.1, Projectes urbanístics i d'equipaments

Els projectes d'àmbit urbanístic i de millora dels equipaments s'han desenvolupat amb l'objectiu de millorar l'espai públic al barri i adequar i modernitzar la qualitat d'urbanització i dels serveis. Entre les actuacions més destacades al barri, cal destacar la rehabilitació integral de l'equipament on s'ubiquen els Serveis Socials i el Centre Cívic de la Zona Nord, així com l'ampliació del casal de gent gran Pedraforca.

1. URBANITZACIÓ AV. ESCOLAPI CÀNCER I AV. VALLBONA SECTOR 1 DEL PMU TORRE BARÓ

Termini d'execució: 2006/2008
Pressupost justificat: 4.733.990 €

L'avinguda de Vallbona és el principal eix viari de connexió de Torre Baró amb els barris propers de Ciutat Meridiana i Trinitat Nova, discorre paral·lela al traçat de les autopistes i vies de tren, i d'ella pegen els dos eixos d'accés a l'interior del barri: l'avinguda Escolapi Càncer i el carrer Sant Feliu de Codines. Amb la remodelació prevista, l'avinguda Escolapi Càncer s'ha convertit en l'eix vertebrador que penetra a l'interior del barri de Torre Baró.

En el disseny original de la urbanització es va preveure la utilització de paviment porós per filtrar l'aigua pluvial, que es recull amb uns dipòsits soterrats, i utilitzar-la com a recursos hídrics alternatius per a una posterior utilització per al reg. Aquesta actuació va requerir un pressupost complementari per part de l'Ajuntament de Barcelona i s'ha vist modificada al llarg dels anys per adaptar-la a les posteriors intervencions.

2. URBANITZACIÓ A LA PLAÇA DELS EUCALIPTUS

Termini d'execució: 2011/2012
Pressupost justificat: 1.682.176,30 €

Una nova àrea de centralitat entorn els elements bàsics de mobilitat. És en aquesta àrea on s'ha ubicat l'estació de Torre Baró de la línia 11 i on s'enllaça l'avinguda Vallbona amb el nou pont sobre les autopistes, el pont del Congost.

Els imports justificats corresponen a dues fases diferenciades: en primer lloc, l'arribada de l'escomesa elèctrica que travessa la plaça dels Eucaliptus per a la futura construcció dels blocs d'habitatges, i en segon lloc l'arranjament superficial de la plaça.

3. ALLIBERAMENT DE SÒLS FORESTALS (PARC DE COLLSEROLA)

Termini d'execució: 2009/2012
Pressupost justificat: 3.747.092,85 €

Desenvolupament del planejament derivat pendent a Torre Baró en l'anomenat PMU sector 3, que comprèn els sòls situats a l'inici del Torrent de la Font d'en Magués, a la part alta del barri, i contigu a l'àrea forestal del parc de Collserola, amb una superfície de 118.726 m². S'ha augmentat la superfície d'espais lliures i fomentat la seva integració en el parc de Collserola, és a dir, s'ha procedit a l'expropiació i posterior enderroc d'autoconstruccions que ocupaven zona qualificada de zona verda per tal de recuperar-la com a sòl forestal. Les ubicacions on s'ha portat a terme són les següents:

	Núm.	Finca	Sup. sòl m²	Sup. construccions m²
Projecte núm. 28041002	1	Riudecanyes, 19	1.743,46	215,86
	2	Riudecanyes, 179	942,42	107,20
	3	Llerona, 88	1.099,00	127,11
	4	Lliçà, 45	144,63	72,97
	5	Llerona, 171 I	392,04	61,25
	6	Riudecanyes, 25-27	1.975,82	93,14
Projecte núm. 280410023	7	Viladecavalls, 57	76,00	146,00
	8	Riudecanyes, 23	579,54	0,00
	9	Balenyà, 20	447,98	47,01
	10	Llerona, 171	251,07	80,55
	11	Sant Feliu de Codines, 194	442,00	70,00
	12	Lliçà, 2	478,31	55,27
Projecte núm. 24069019	13	Castelldefels, 45	573,74	57,67
	14	Palau Solità, 22*LI	58,76	159,9
Total superfícies			9.204,77	1.293,93

4. NOU ESPAI PÚBLIC AL CAMPILLO DE LA VIRGEN

Termini d'execució: 2009/2011
Pressupost justificat: 1.083.103,06 €

L'àrea del Campillo de la Virgen està delimitada pels carrers Brull i Vilatorça, per on també s'accedeix al barri de Ciutat Meridiana. En aquesta actuació s'han construït instal·lacions que la converteixen en una àrea central esportiva i de lleure del barri, amb la creació de tres zones diferenciades que s'adapten en tot moment a l'orografia del terreny.

La primera zona, de petanques, està delimitada pel carrer Brull i el carrer Vilatorça. Es creen tres plataformes que tenen una diferència d'alçada d'un metre aproximadament, separades per grades o escales. La segona zona, de jocs infantils, se situa a l'entrada del carrer Vilatorça. És pràcticament plana i compta amb jocs infantils. Està delimitada per una tanca de protecció de fusta. La tercera zona, esportiva, està delimitada pel carrer Vilatorça i el pendent de la muntanya, i està concebuda com un espai multifuncional de lleure i seu de festes populars del barri.

L'actual Pla de barris recull com una de les seves línies la millora de les instal·lacions del Campillo de la Virgen per a la pràctica esportiva i comunitària del barri.

5. URBANITZACIÓ CARRER MARTORELLES

Termini d'execució: 2006
Pressupost justificat: 125.000,00 €

Urbanització del carrer Martorelles amb una superfície de 3.840 m² per concloure l'operació dels habitatges de titularitat pública construïts pel Patronat Municipal de l'Habitatge. Amb una calçada de 3,25 m des del carrer Ripollet fins al carrer Llerona, s'afegeix en un costat una vorera volada sobre la zona verda pública d'1,60 m. Aquesta optimització de les voreres permet la creació de petites bosses d'aparcament properes als habitatges amb zones de càrrega i descàrrega, contenidors de brossa orgànica i selectiva. Una actuació amb dotació d'arbrat i talús amb arbustatge autòcton i mobiliari urbà, instal·lacions d'enllumenat, clavegueram i rec per degoteig, i soterrament de les línies aèries elèctriques. La urbanització del carrer s'adequa a la topografia del terreny, i per tant algunes voreres han estat fetes amb planxa metàl·lica, amb la qual cosa s'han evitat grans inversions en obra pública.

El cost total justificat a la Generalitat d'aquesta actuació ha estat inferior al realment executat per part de l'Ajuntament de Barcelona.

6. NOVA SEU DEL CASAL DE BARRI A LA PLAÇA DELS EUCALIPTUS

Termini d'execució: 2012
Pressupost justificat: 2.472.362,11 €

Donada la importància del pressupost d'aquest projecte, amb aquesta actuació s'ha portat a terme l'adquisició dels locals de la plaça dels Eucaliptus, per acollir-hi futures activitats.

Aquesta actuació inclou l'adquisició dels locals on ha d'anar el nou edifici del casal de barri de Torre Baró. El casal de barri, ja finalitzat, està concebut com un equipament polivalent que acull la seu d'entitats del barri i activitats per als veïns i les veïnes, amb especial dedicació per als infants i la gent gran.

7. NOVA PISTA POLIESPORTIVA TORRE BARÓ

Termini d'execució: 2008, 2010 i 2013
Pressupost justificat: 66.752,51 €

Es va procedir a una valoració inicial dels costos inclosos en una possible adequació com a pista poliesportiva de l'espai, però davant el pressupost resultant es va considerar adient posposar l'actuació prevista per poder fer un estudi més acurat. L'import justificat correspon als estudis emmarcats en el Pla d'equipaments esportius de la zona i les activitats de dinamització de la pista esportiva.

8. REHABILITACIÓ INTEGRAL SERVEIS SOCIALS I CENTRE CÍVIC ZONA NORD

Termini d'execució: 2009/2012
Pressupost justificat: 577.720,54 €

Rehabilitació integral de l'equipament municipal existent amb dues actuacions a destacar: d'una banda, l'arranjament de defectes estructurals provocats pels desaigües de la coberta de l'edifici, que comporta l'aixecament de la plaça situada al damunt de l'equipament; de l'altra una reforma integral dels espais i accessos del centre per permetre un ús més racional de l'equipament: espais d'entrada i de trobada, despatxos de treball, sales d'activitats, sales de reunions i oficina de reunions.

9. INSTAL·LACIÓ MINI-PUNT VERD RECOLLIDA SELECTIVA

Termini d'execució: 2010
Pressupost justificat: 178.952,11 €

S'ha instal·lat a l'espai públic una mini-deixalleria apta per als tipus de deixalles més habituals de la zona, ubicada a l'entorn del mercat de Ciutat Meridiana. L'objectiu de l'actuació és la millora mediambiental derivada de les possibilitats de reciclatge i la disminució de les deixalles abandonades incontroladament al carrer, a fi de gaudir d'un espai més net en general al barri.

10. SUPRESSIÓ DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES A L'ESPAI PÚBLIC

Termini d'execució: 2010/2011
Pressupost justificat: 240.778,74 €

Substitució de les escales convencionals de l'Escola Elisenda de Montcada per una rampa d'accés adaptat, amb la il·luminació corresponent i la supressió de barreres arquitectòniques.

3.3, Programes socials

13. ACTIVITAT FORMATIVA: AGENTS DE CURA A L'ESPAI PÚBLIC

Termini d'execució: 2009/1010
Pressupost justificat: 59.500,00 €

Es tracta d'un projecte relacionat amb la formació i la capacitat de persones que tenen la seva residència als barris de Torre Baró i de Ciutat Meridiana en termes relacionats amb el coneixement de l'entorn, la protecció i el manteniment del medi ambient, inculcant conductes solidàries, tolerants i de respecte cap a ells mateixos i cap al medi ambient, que es va concretar en un curs de monitor d'educació ambiental.

14. XARXA D'ACTIVITATS ESPORTIVES I DE LLEURE

Termini d'execució: 2008/2010, 2016
Pressupost justificat: 147.997,95 €

Creació d'una oferta normalitzada d'activitats extraescolars esportives i de lleure a nivell de la Zona Nord que preveu l'aprofitament dels diferents equipaments educatius i culturals existents, la diversificació d'activitats de qualitat i amb recursos suficients, l'adequació a diferents edats, activitats mixtes, etc.

Amb el programa "Convivim esportivament", en col·laboració amb la Fundació Esport Escolar Barcelona, s'ha organitzat una oferta d'activitats extraescolars esportives setmanals estables al llarg del curs escolar a diferents espais de la zona, dirigides per monitors especialitzats i formats en la matèria i supervisades per entitats competents. Totes les activitats s'han fet amb unes condicions materials adequades pel que fa als espais i els materials utilitzats i s'han aplicat uns criteris establerts prèviament entre tots els agents implicats.

15. INTERVENCIÓ EN MEDI OBERT

Termini d'execució: 2009/2010, 2016
Pressupost justificat: 347.619,42 €

Als barris de Ciutat Meridiana i Torre Baró hi ha un bon nombre de veïns, especialment joves i adolescents, que utilitzen el carrer o les places, públiques o entre blocs, com a espai de lleure i de trobada i en fan un ús molt intensiu. La millora dels seus hàbits en l'ús d'aquest espai públic és cabdal per assegurar la correcta convivència amb la resta dels veïns.

Tanmateix, hi ha molts veïns novinguts als barris que s'han d'adaptar als usos, normes i costums de les comunitats de veïns. En algunes comunitats, els veïns reclamen suport per l'adaptació a la convivència, normativa i hàbits relacionals en les escales.

El projecte pretén incidir en processos de socialització que són causa de situacions d'inadaptació i/o marginació en determinades persones i col·lectius, treballant directament amb la població afectada i també amb la resta de la població, veïns i veïnes de la zona, entitats i serveis existents al territori per generar canvis d'actitud i procediments necessaris per a la correcta socialització de la població afectada.

16. ÚS SOCIAL DE LA NOVA PISTA POLIESPORTIVA DE TORRE BARÓ

Termini d'execució: 2012
Pressupost justificat: 17.999,00 €

El projecte ha permès la contractació de dos tècnics amb formació esportiva i en treball social per portar a terme la gestió de la instal·lació provisional i el contacte i seguiment amb els diferents grups potencialment usuaris del nou equipament (clubs, equips, joves, adolescents, immigrants, etc.) per assegurar el correcte ús de les instal·lacions i establir les normes de funcionament. També han programat activitats esportives i de lleure i assegurar la relació amb la resta d'agents esportius, associatius i tècnics del territori.

17. DESPESES DE GESTIÓ

Termini d'execució: 2009
Pressupost justificat: 2.679,60 €

Aquestes despeses corresponen a la memòria de seguiment del Comitè d'Avaluació i Seguiment. Tot i que es preveia la justificació de la redacció i publicació de la present memòria de tancament, aquesta ha estat executada directament per l'Ajuntament de Barcelona com a inversió complementària.

4

*Programes
complementaris*

4

Programes complementaris

TREBALL ALS BARRIS

Torre Baró-Ciutat Meridiana

Línies de desenvolupament local i millora de l'ocupació

L'any 2006 el Servei d'Ocupació de Catalunya va endegar el projecte "Treball als barris", amb la finalitat de promoure accions complementàries a la Llei de barris en l'àmbit de l'ocupació i el desenvolupament local en aquells territoris amb desequilibris econòmics i socials més grans, per tal d'afavorir la millora de les condicions de vida dels habitants d'aquests barris i la cohesió social dels territoris.

Amb aquesta iniciativa, que ofereix un catàleg de 6 programes i 16 tipus d'accions específiques, es pretén dissenyar, planificar i executar actuacions concretes a cada barri en funció de les seves necessitats, amb la finalitat de fomentar el seu desenvolupament socioeconòmic de forma integrada, equilibrada i sostenible.

En el marc del projecte "Treball als barris", a través de Barcelona Activa, s'ha executat un pressupost global de 3.442.459,73 € entre els anys 2008 i 2016.

ANÀLISI SOCIOECONÒMICA

Per tal d'identificar les estratègies d'intervenció i de foment de l'ocupació i de desenvolupament econòmic adequades al territori, es porta a terme un estudi de necessitats d'ocupació i desenvolupament econòmic del barri de Ciutat Meridiana i Torre Baró. Fruit de l'anàlisi es detecta una taxa d'atur (12,9%) lleugerament superior a la del Districte (12,5%) i la ciutat (10,8%) l'any 2001. La taxa d'ocupació és del 49,6% i es constata que al voltant del 52% de la població ocupada ho fa en feines poc qualificades. D'altra banda, destaca una forta presència de treball submergit, principalment entre la població immigrada i d'ètnia gitana, amb especial incidència entre els col·lectius de joves. Finalment, en general la població s'ocupa laboralment fora dels límits del territori del barri.

El barri compta amb entitats o actuacions principals que s'articulen de manera directa entorn de la problemàtica laboral dels veïns i veïnes del territori. Més enllà dels recursos estrictament sociolaborals, existeix una xarxa d'atenció social que aglutina els esforços de diferents entitats i serveis que treballen al Districte. També destaca la xarxa d'acollida i orientació al nouvingut en relació amb la població immigrada.

L'estudi destaca algunes mesures que s'han de tenir presents:

- Focalitzar actuacions per a la millora de l'ocupabilitat i les competències prelaborals dels joves, adolescents i infants.
- Potenciar i reconèixer l'espai de col·laboració i treball conjunt, entre els diferents agents dinamitzadors que treballen per la integració i dinamització dels joves (casal de joves, Comissió Jove, Centre Cruïlla, IES Pablo Ruiz Picasso, etc.).
- Crear un punt d'informació i d'orientació per a la inserció laboral específica al barri amb activitats que tinguin especial incidència en: el suport a la persona a través de l'acompanyament en la recerca de recursos; la difusió i facilitació d'accés als recursos ocupacionals existents; la potenciació dels canals i circuits d'acollida per a nouvinguts en relació amb l'orientació laboral.
- Implementar formació ocupacional relacionada amb el manteniment d'espais naturals i aprofitar els recursos naturals que ofereix Collserola per realitzar activitats de dinamització ocupacional.

Mesures ocupacionals

PROGRAMES D'EXPERIENCIACIÓ LABORAL

En l'àmbit del foment de l'ocupació al barri de Torre Baró-Ciutat Meridiana durant el període dels anys 2007 fins al 2016 s'ha donat suport a la millora de l'ocupabilitat de persones en situació d'atur mitjançant la contractació de **256 participants**.

Els participants, prioritàriament del barri, han realitzat projectes d'interès social com ara treballs de neteja i manteniment de l'espai urbà i periurbà, neteja i desbrossament de parterres i zones enjardinades i forestals dins l'àmbit mediambiental i sostenibilitat urbana.

En el marc dels àmbits de serveis a la comunitat, dinamització i cohesió social i tecnologies de la informació i la comunicació, els projectes han donat suport a una gran varietat de projectes centrats en la dinamització i els serveis comercials, alfabetització en TIC, impuls i realització de campanyes de sensibilització i civisme, inserció sociolaboral de col·lectius en risc d'exclusió i en situació de desavantatge social.

Les feines desenvolupades han estat diverses, però sempre d'acord amb les necessitats detectades i consensuades amb els agents socials i el Districte del barri.

Itineraris d'orientació i recerca de feina

DISPOSITIU D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE COL·LECTIUS AMB DIFICULTATS ESPECIALS

L'any 2009 s'inicia el Dispositiu d'inserció sociolaboral adreçat a persones amb dificultats especials i més vulnerables, en el marc del projecte "Treball als barris", que finança el Servei d'Ocupació de Catalunya. Des de llavors i fins al setembre de 2016 mitjançant itineraris integrals i personalitzats de recerca de feina, s'ha orientat un total de **1.664 persones residents als barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana**, en un 59% homes, majors de 40 anys, amb estudis primaris i en situació d'atur de llarga durada.

També s'han realitzat accions formatives per a l'entrenament i millora de competències transversals, com per exemple l'alfabetització digital, que ha comptat amb **874 participants**, així com per a la qualificació professional de **250 participants** en sectors diversos com la logística, el comerç i l'hostaleria i el turisme, i en els darrers anys en el sector de serveis a les empreses amb cursos amb certificat de professionalitat, de neteja d'immobles i mobiliari d'oficina que han inclòs pràctiques en empreses del sector.

ACTIVA'T PER L'OCUPACIÓ A TORRE BARÓ-CIUTAT MERIDIANA

L'any 2010 es posa en marxa el programa "Activa't per l'ocupació a Torre Baró-Ciutat Meridiana", amb l'objectiu d'articular un servei que donés resposta a les necessitats d'orientació i recerca de feina. Es dona a les persones residents al territori un accés àgil i en igualtat d'oportunitats al programa "Activa't" així com als recursos i serveis ocupacionals de Barcelona Activa i Barcelona en l'àmbit de ciutat. Entre 2010 i 2012 hi participen un total de **742 persones**.

En el marc del programa es duen a terme les següents accions:

- Participació en la comissió mixta entre el personal del programa "Activa't per l'ocupació" i el de "Treball als barris" per treballar en l'adaptació del programa al territori.
- Actualització dels continguts de les sessions informatives d'ocupació del programa "Activa't" que es realitzaven al territori.
- Suport en la selecció de la formació per l'ocupació, del programa "Activa't per l'ocupació".
- Coordinació dels recursos logístics i dels materials necessaris per la implementació del programa "Activa't per l'ocupació" al territori.
- Accions de coordinació, seguiment i avaluació amb el/la tècnic/a AODL de Torre Baró-Ciutat Meridiana.
- Accions de comunicació i promoció de les SIO.
- Gestió de les inscripcions i registre de les participacions de les SIO.
- Realització de SIO de l'Activa't de forma estable conjuntament amb el personal tècnic del programa "Activa't per l'ocupació".
- Derivació dels participants de les SIO als recursos i serveis del territori i de la ciutat.

FIRA DE L'OCUPACIÓ TORRE BARÓ-CIUTAT MERIDIANA I ROQUETES I LES JORNADES DE L'OCUPACIÓ TORRE BARÓ-CIUTAT MERIDIANA I ROQUETES

La **Fira de l'Ocupació Torre Baró-Ciutat Meridiana i Roquetes i les Jornades de l'Ocupació Torre Baró-Ciutat Meridiana i Roquetes** tenen per objectiu principal promoure l'ocupabilitat de les persones dels barris i apropar la informació de polítiques actives i recursos de l'Ajuntament de Barcelona als barris esmentats. La realització de les jornades i la fira sobre ocupació respon a la constatació en el període anterior del baix coneixement dels recursos ocupacionals de ciutat. Durant l'execució del pla de treball de l'any 2008-09 es van dur a terme **una fira d'ocupació i una jornada d'ocupació**. La fira d'ocupació es va realitzar el dia 17 de setembre de 2009 amb 1.081 participants.

Desenvolupament local

El desenvolupament local a Ciutat Meridiana i a Torre Baró s'ha centrat, per un costat, a establir col·laboracions amb el comerç i els serveis de proximitat, promoure iniciatives d'autoocupació impulsades per persones emprenedores d'aquests barris, i dur a terme actuacions transversals en l'entorn comunitari i educatiu.

En l'àmbit del comerç s'ha realitzat un **cens d'establiments comercials** a partir del qual s'han **detectat els locals buits en venda i/o lloguer existents** per atraure possibles negocis, apropant alhora la informació sobre els recursos que s'ofereixen des de Barcelona Activa a persones interessades. A més, s'ha donat suport a la definició, planificació, gestió i execució de les **campanyes de dinamització comercial**, com ara la Mostra de Comerç, les campanyes estacionals pròpies de l'Associació de Comerciants de la Zona Nord, la ruta de tapes transversal Menja't Collserola, la creació de materials per promoure el comerç de proximitat i el concurs d'ornamentació nadalenca. També s'ha treballat la interculturalitat i el comerç divers de cara a establir estratègies inclusives amb el comerç nouvingut.

S'ha contribuït a formar comerços més competitius apropant els recursos formatius existents, enfocats la gran majoria a **potenciar l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, màrqueting digital i tècniques de venda.**

Paral·lelament, s'ha treballat l'**enfortiment de l'Associació de Comerciants de la Zona Nord**, pel que fa a l'ampliació del nombre d'associats, suport a la seva organització interna i comunicació, així com a la seva representació en diferents espais de treball comunitari.

Quant a l'entorn comunitari, s'ha coparticipat en diferents iniciatives sorgides des de la Taula d'Inserció Sociolaboral de la Zona Nord i i la Xarxa d'Inserció Sociolaboral de Nou Barris: unes **Jornades d'Innovació en l'Ocupació** i la realització d'un **documental sobre ocupació i atur** impulsat per entitats del territori, l'any 2012. S'han organitzat igualment unes jornades sobre "Una mirada crítica i reflexiva a la pràctica professional en inserció" i sobre "Formació, orientació i inserció autoocupacional: una mirada compartida", l'any 2015. Enguany, s'ha co-dinamitzat l'organització de la **1a i 2a Mostra d'Ocupació a la Zona Nord.**

En l'entorn educatiu, s'han dut a terme xerrades per a la prevenció de l'abandonament prematur dels estudis d'ESO als dos barris.

SALUT ALS BARRIS: Torre Baró-Ciutat Meridiana

El programa "Salut als barris" a Barcelona (SaBB) es va posar en marxa als barris de la Zona Nord (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona) el febrer de 2009. Immediatament es va crear un grup motor que va liderar la implantació del programa SaBB a la Zona Nord amb l'objectiu de dur a terme intervencions adreçades a reduir les desigualtats socials en salut entre aquest barri i la resta de la ciutat.

Del febrer al maig de 2009 es va elaborar un exhaustiu coneixement participatiu de les necessitats en salut del barri, amb metodologia qualitativa i quantitativa. Després d'una prioritització participativa dels problemes de salut al barri en una jornada oberta, el grup motor va establir les línies d'acció comunitària a desenvolupar.

Les 4 necessitats en salut prioritzades, de les quals se'n deriven els 6 plans d'intervenció que es mostren a continuació, comprenen: els embarassos adolescents, la prevenció d'embarassos no desitjats en adults, la solitud i l'aïllament entre la gent gran i el consum de drogues en adolescents i joves.

PROGRAMA "DIVENDRES ALTERNATIUS"

Una de les necessitats en salut prioritzades a la Zona Nord en el diagnòstic fet el 2009 va ser la prevenció del consum de substàncies addictives en joves i adolescents. Els divendres al vespre, degut a la manca de recursos per desplaçar-se a zones d'oci nocturn, bona part dels adolescents i joves es queden al barri, on alguns s'inicien en un lleure vinculat al consum de drogues, tant legals com il·legals. En el marc del programa SaBB, es va proposar el programa "Divendres alternatius", amb l'objectiu d'oferir als adolescents de 14 a 18 anys alternatives d'oci saludable els divendres al vespre.

En la primera edició hi van participar 206 joves, dels quals un 90,6% van afirmar que els educadors de "Divendres alternatius" els havien motivat a tenir cura de la pròpia salut. A més, el programa va promoure la vinculació dels joves amb el barri, tot utilitzant espais que fins aleshores estaven tancats en horari nocturn.

La primera edició dels "Divendres alternatius" va permetre assolir pràcticament tots els objectius plantejats respecte a la cobertura, el perfil de participants, la coordinació, l'apoderament i l'oferta d'espais al barri. En edicions futures es vol vincular els participants amb grups estables de lleure saludable del barri (esportius, excursionistes, ambientals, de ball) i formació com a monitors de lleure saludable.

PROGRAMA "BAIXEM AL CARRER"

El programa "Baixem al carrer" a la Zona Nord es va posar en marxa l'abril del 2010 amb l'objectiu de promoure les relacions socials fora de la llar entre la gent gran que no podia sortir de casa degut a les barreres arquitectòniques existents, ja fossin les escales d'una finca sense ascensor o bé els forts pendents del barri.

Amb les sortides, realitzades amb l'ajuda de voluntariat, es pretén millorar la qualitat de vida relacionada amb la salut i la salut mental d'aquestes persones, ja que l'aïllament social s'associa a una menor esperança de vida.

"Baixem al carrer" ha tingut una gran repercussió i ha estat objecte de reportatges a nombrosos mitjans de comunicació, tant a nivell català com de l'Estat espanyol.

Els resultats generals denoten una diferència significativa dels indicadors de salut analitzats abans i després del programa; en concret, s'ha observat una millora de la mobilitat. També s'aprecien canvis psíquics: els usuaris expressaven que esperaven amb anheli les sortides, va millorar el seu estat d'ànim i les actituds van esdevenir menys depressives i més alegres. La satisfacció dels usuaris i usuàries és màxima.

PROGRAMA "DE MARXA FENT ESPORT"

"De marxa fent esport" és un programa de l'ASPB que compta amb la col·laboració de l'Institut Barcelona Esports (IBE) i el finançament del Plan Nacional sobre Drogas. S'adreça a la prevenció de conductes de risc en estudiants de 4t d'ESO (15 i 16 anys) mitjançant una oferta d'activitats esportives a les escoles, en coordinació amb poliesportius pròxims al centre.

L'estratègia d'intervenció en institucions esportives té com a objectiu reduir conductes com ara fumar, consumir alcohol, els mals hàbits alimentaris i la discriminació.

PROGRAMA SIRIAN, SALUT REPRODUCTIVA EN DONES IMMIGRADES I AUTÒCTONES

En el diagnòstic comunitari de la Zona Nord fet el 2009 l'embaràs no desitjat va destacar com un problema prioritari. A la ciutat de Barcelona les taxes d'embaràs i d'IVE de les dones immigrades duplicaven i triplicaven les del total de la ciutat. Als barris on hi ha força població immigrada es reflecteix aquesta dada i per tal d'abordar la prevenció de l'embaràs no desitjat, el grup motor va decidir posar en marxa el programa SIRIAN. La població diana van ser les 3.163 dones de 20 a 49 anys residents a la Zona Nord.

Amb una entrevista de consell personalitzat i recolzament comunitari el SIRIAN ha pretès augmentar els coneixements sobre contracepció, millorar l'ús de la contracepció i augmentar l'ús dels serveis de salut reproductiva en cas que no es facin servir suficientment.

PROGRAMA SIRIAN EN ADOLESCENTS

En la població de menors de 20 anys, el programa SIRIAN s'ha desenvolupat de forma específica. La població diana són els nois i noies del barri amb edats compreses entre els 14 i 19 anys. Els objectius de l'entrevista de consell personalitzat són els mateixos que en el programa SIRIAN en adults, però s'emfatitza l'ús de preservatiu i el coneixement dels recursos de suport a l'embaràs no planificat.

PROGRAMA DE TARGETERS

A més del SIRIAN, i d'acord amb les recomanacions relatives a promoure l'accés a recursos i mètodes contraceptius, el grup motor va decidir promoure entre els adolescents i joves de la Zona Nord l'accés a la informació dels diversos recursos de salut sexual, tant de la zona com d'altres llocs de la ciutat, i també donar a conèixer els diferents punts on trobar preservatius i màquines expenedores als barris.

*Comitè d'Avaluació
i Seguiment*

5

Comitè d'Avaluació i Seguiment

Membres del Comitè d'Avaluació i Seguiment

Per tal de fer un seguiment periòdic de l'estat de desenvolupament del projecte, l'article 12 de la Llei 2/2004, de 4 de juny, de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, va preveure la formació d'un Comitè d'Avaluació i Seguiment que reunís en un mateix òrgan la Generalitat, l'Ajuntament i representants del teixit social (associacions de veïns, comerciant, entitats) dels barris.

El Comitè és l'instrument per reportar i valorar inversions entre ambdues administracions i la ciutadania. En la rehabilitació d'àrees urbanes, el millor nivell de gestió, per la seva proximitat amb els ciutadans i el coneixement de la realitat, és el govern local, però, en el cas de la rehabilitació integral, és necessari disposar d'un mecanisme de coordinació que integri els tres nivells afectats: la Generalitat, l'Ajuntament i el conjunt format per les entitats veïnals i els agents socials i econòmics.

El Comitè d'Avaluació i Seguiment neix amb tres funcions fonamentals:

1. Establir mecanismes de coordinació.
2. Avaluar els informes preceptius de seguiment.
3. Promoure processos de participació ciutadana.

Les sessions del Comitè s'han celebrat amb periodicitat anual:

23 de gener de 2008, a la seu del Districte de Nou Barris
22 de setembre 2008, a la seu del Districte de Nou Barris
30 de setembre 2009, a la seu del Districte de Nou Barris
8 d'abril de 2010, a la seu del Districte de Nou Barris
2 de febrer de 2011, a la seu del Districte de Nou Barris
22 de febrer de 2012, a la seu del Districte de Nou Barris

Representants que han assistit a alguna de les sessions:

EN REPRESENTACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Salvador Jorba, delegat territorial del Govern (2011-2012)
Carme San Miguel Ruibal, delegada territorial del Govern (fins al 2010)
Amand Calderó, secretari de la Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a Barcelona (fins al 2016)
Joan Batlle Bastardas, Departament de Medi Ambient i Habitatge

Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge

A partir del 2016, la competència de la Llei de barris passa del Departament de Territori i Sostenibilitat* al Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge.

Oriol Nel·lo, secretari general de Planificació Territorial del Departament de PTO (2003-2011)
Maria Jesús Mier Albert, subdirectora general d'Arquitectura i Millora de les Àrees Urbanes (fins al 2010)
Jose Ramon Pol, cap de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris (des del 2016)
Ramon Botey Serra, cap de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris (fins al 2014)
Montse Grau Palau, tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris
Montserrat Mirabent, Departament de Treball
Xavier Anzano, Departament de Medi Ambient i Habitatge

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies substitueix l'antic Departament d'Empresa i Ocupació.)

Silvia Marchena Morales, cap dels Serveis Territorials del SOC del Barcelonès

EN REPRESENTACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA Districte de Nou Barris

Janet Sanz, regidora del Districte de Nou Barris (actual)
Carmen Andrés Añón, regidora del Districte de Nou Barris
Irma Rognoni, regidora del Districte de Nou Barris
Gemma Arau Ceballos, gerent del Districte de Nou Barris (actual)
Josep García Puga, gerent del Districte de Nou Barris
Juan Carlos Altamirano, gerent del Districte de Nou Barris
Àlex Montes Flotats, gerent de Pro Nou Barris, SA
Mario Garcia Gómez, comissionat del Districte per la Zona Nord
Jordi Reynés, director de Serveis al Territori
Jesús Turmo, conseller executiu del Districte
Maria Josep Roca, directora de Serveis Generals
Guillem Encabo, tècnic de Barri Ciutat Meridiana i Torre Baró

Barcelona Gestió Urbanística (Bagursa)

Josep M. de Torres, director general
Francesc Arrabal, director general (fins al 2012)
Enric Cremades, director T. Projectes d'Intervenció Integral

Barcelona Activa

Àfrica Cardona, directora del Programa "Treball als barris"
Lorena Ventura, Programa "Treball als barris"
Enric Miravittles, agent d'Ocupació i Desenvolupament Local

Agència de Salut Pública de Barcelona

Èlia Díez, Agència de Salut Pública (representant del Programa "Salut als barris")

EN REPRESENTACIÓ DE LES ENTITATS VEÏNALS, ASSOCIACIONS CIUTADANES I AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS

Associació de Veïns Torre Baró
Associació de Veïns Ciutat Meridiana
Mostra d'Entitats Zona Nord
Centre Cruïlla
AMPA de Mestre Morera
Pla de Desenvolupament Comunitari Torre Baró
Associació de comerciants zona Nord

ALTRES

Alba Fort, Momentum

Principals conclusions

La participació dels veïns i veïnes en aquesta comissió mixta s'entén de cabdal importància per donar validesa, continuïtat i legitimitat a les actuacions que del Pla d'intervenció integral es deriven. El rol de les entitats i associacions és important no tan sols per la seva participació en la formulació i seguiment de les actuacions proposades sinó també per la seva implicació en el desplegament i gestió de bona part dels programes socials i econòmics.

Tenint en compte la tipologia i casuística geogràfica dels dos barris, que es troben allunyats de la resta de la ciutat, el Comitè d'Avaluació i Seguiment ha esdevingut també l'espai on els veïns i veïnes han manifestat les seves demandes i necessitats, més enllà del mateix abast de la Llei de barris. Aquest fet n'ha dificultat la gestió, però alhora ha enriquit el projecte inicial, ja que s'han pogut recollir part d'aquestes demandes en les operacions executades.

Així doncs, el Comitè ha servit per valorar el grau d'acompliment del programa, per ajudar a resoldre les dificultats sorgides en l'aplicació de les propostes, per reorientar projectes inicials per tal que s'adaptessin a la realitat del barri i per proposar nous projectes aprofitant les oportunitats sorgides durant el procés.

* El Departament de Territori i Sostenibilitat substitueix l'antic Departament de Política Territorial i Obres Públiques, així com el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Pressupost

Pressupost previst

	CODI	PROJECTE	TOTAL A EXECUTAR	PREVISIÓ 2006	PREVISIÓ 2007	PREVISIÓ 2008	PREVISIÓ 2009	PREVISIÓ 2010
CAMP 1	1.01.01	Urbanització av. Escolapi Càncer i av. Vallbona, sector 1 del PMU Torre Baró	4.733.990,00 €	968.454,54 €	2.927.439,40 €	838.096,06 €	-	-
	1.02.01	Nou espai cívic a la plaça dels Eucaliptus	900.000,00 €	-	-	-	450.000,00 €	450.000,00 €
	1.03.01	Alliberament de sòls forestals (pare de Collserola)*	3.911.740,00 €	-	-	1.573.313,04 €	1.293.000,00 €	1.045.426,96 €
	1.04.01	Nou espai públic al Campillo de la Virgen	1.651.000,00 €	-	-	-	300.000,00 €	1.351.000,00 €
	1.06.01	Urbanització carrer Martorelles	125.000,00 €	125.000,00 €	-	-	-	-
CAMP 2	2.02.01	Rehabilitació i equipament dels elements comuns dels edificis	1.800.000,00 €	-	-	500.000,00 €	700.000,00 €	600.000,00 €
CAMP 3	3.01.01	Nova seu casal de barri a la plaça dels Eucaliptus	1.593.000,00 €	-	-	-	1.093.000,00 €	500.000,00 €
	3.02.01	Ampliació casal gent gran Pedraforca	280.000,00 €	-	-	-	280.000,00 €	-
	3.03.01	Nova seu ludoteca-casal infantil a la plaça dels Eucaliptus	450.000,00 €	-	-	-	374.078,48 €	75.921,52 €
	3.04.01	Nova pista poliesportiva Torre Baró	237.270,00 €	-	-	-	237.270,00 €	-
	3.05.01	Rehabilitació integral Serveis Socials i Centre Cívic Zona Nord	824.000,00 €	-	-	-	82.000,00 €	742.000,00 €
CAMP 4	4.01.01	Millora de la recepció senyal accés a Internet	80.000,00 €	-	-	-	80.000,00 €	-
	4.02.01	Ajudes a la rehabilitació i a l'aplicació de noves tecnologies als edificis	120.000,00 €	-	-	30.000,00 €	50.000,00 €	40.000,00 €
	4.03.01	Adequació espai noves tecnologies als nous equipaments municipals	300.000,00 €	-	-	-	-	300.000,00 €
CAMP 5	5.01.01	Instal·lació mini-Punt Verd de recollida selectiva a Ciutat Meridiana	300.000,00 €	-	-	300.000,00 €	-	-
CAMP 6	6.02.01	Activitat formativa: agents de cura de l'espai públic	70.000,00 €	-	-	20.000,00 €	50.000,00 €	-
CAMP 7	7.01.01	Xarxa d'activitats esportives i de lleure	68.000,00 €	-	34.000,00 €	34.000,00 €	-	-
	7.02.01	Intervenció en medi obert	230.000,00 €	-	-	115.000,00 €	115.000,00 €	-
	7.03.01	Us social de la nova pista poliesportiva de Torre Baró	88.000,00 €	-	-	-	44.000,00 €	44.000,00 €
	7.04.01	Despeses de gestió	-	-	-	-	-	-
CAMP 8	8.02.01	Supressió de barreres arquitectòniques a l'espai públic	280.000,00 €	-	-	280.000,00 €	-	-
		TOTAL	18.042.000,00 €	1.093.454,54 €	2.961.439,40 €	3.690.409,10 €	5.148.348,48 €	5.148.348,48 €

Pressupost executat

	CODI	PROJECTE	INVERSIÓ TOTAL	Total 2006	Total 2007	Total 2008	Total 2009	Total 2010	Total 2011	Total 2012	Total 2013	Total 2014	Total 2015	Total 2016
CAMP 1	1.01.01	Urbanització av. Escolapi Càncer i av. Vallbona, sector 1 del PMU Torre Baró	4.733.990,00 €	560.294,61 €	2.144.458,07 €	2.029.237,32 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	1.02.01	Nou espai cívic a la plaça dels Eucaliptus	1.682.176,30 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	741.360,45 €	244.462,07 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	696.353,78 €
	1.03.01	Alliberament de sòls forestals (parc de Collserola)	3.747.092,85 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	527.176,79 €	1.907.431,08 €	1.229.517,56 €	82.967,42 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	1.04.01	Nou espai públic al Campillo de la Virgen	1.083.103,06 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	37.100,00 €	572.343,39 €	473.659,67 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	1.06.01	Urbanització carrer Martorelles	125.000,00 €	125.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CAMP 2	2.02.01	Rehabilitació i equipament dels elements comuns dels edificis	2.554.059,70 €	0,00 €	277.333,15 €	0,00 €	534.558,53 €	1.315.959,66 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	426.208,36 €
CAMP 3	3.01.01	Nova seu casal de barri a la plaça dels Eucaliptus	2.472.362,11 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	2.472.362,11 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	3.04.01	Nova pista poliesportiva Torre Baró	66.752,51 €	0,00 €	0,00 €	5.329,91 €	0,00 €	24.814,92 €	0,00 €	0,00 €	36.607,68 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	3.05.01	Rehabilitació integral Serveis Socials i Centre Cívic Zona Nord	577.720,54 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	26.578,50 €	429.940,04 €	118.625,55 €	2.576,45 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CAMP 4	4.02.01	Ajudes a la rehabilitació i a l'aplicació de noves tecnologies als edificis	4.216,11 €	0,00 €	4.216,11 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CAMP 5	5.01.01	Instal·lació mini-Punt Verd de recollida selectiva a Ciutat Meridiana	178.952,11 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	178.952,11 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CAMP 6	6.02.01	Activitat formativa: agents de cura de l'espai públic	59.500,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	40.332,51 €	19.167,49 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CAMP 7	7.01.01	Xarxa d'activitats esportives i de lleure	147.997,95 €	0,00 €	0,00 €	57.800,05 €	10.199,90 €	44.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	35.998,00 €
	7.02.01	Intervenció en medi obert	347.619,42 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	182.030,88 €	78.533,01 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	87.055,53 €
	7.03.01	Us social de la nova pista poliesportiva de Torre Baró	17.999,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	17.999,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	7.04.01	Despeses de gestió	2.679,60 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	2.679,60 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CAMP 8	8.02.01	Supressió de barreres arquitectòniques a l'espai públic	240.778,74 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	151.341,33 €	89.437,41 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
		TOTAL	18.042.000,00 €	685.294,61 €	2.426.007,33 €	2.092.367,28 €	1.360.656,71 €	4.722.483,03 €	2.652.600,64 €	2.820.367,05 €	36.607,68 €	0,00 €	0,00 €	1.245.615,67 €

7

”

*Inversions
complementàries*

////////////////////

7

Inversions complementàries

De la previsió econòmica inicial del projecte, que s'elevava a 18.042.000 €, s'ha executat totalment el pressupost amb data de tancament a 31 de desembre de 2016.

Els eixos principals d'inversió han estat la millora de l'espai públic i els equipaments públics, així com la rehabilitació d'edificis privats i la supressió de barreres arquitectòniques. Amb aquestes inversions, en el període 2006-2016 se n'han efectuat d'altres de no justificades dins el marc de la Llei de barris.

ALTRES INVERSIONS MUNICIPALS	ANY EXECUCIÓ	IMPORT
Biblioteca Zona nord		4.500.000,00 €
Nova oficina d'atenció al ciutadà		72.000,00 €
Obres urbanització sector 1 PERI Torre Baró	2006-2009	8.433.524,53 €
Obres projecte urbanització espai cívic pl. Eucaliptus, sector 1 Torre Baró i zona verda	2013-2014	979.370,02 €
Obres projecte complementari PERI Torre Baró reforç llosa L11	2008	738.921,83 €
Projecte complementari obres urbanització àmbit 1 per obres trasllat casal del barri	2008	517.207,18 €
Conveni subministrament elèctric al barri de Torre Baró, sector 1	2009	224.564,91 €
Obres subministrament energètic àmbit sector 1 PERI Torre Baró. Cablejat en MT (FA)	2011	672.965,32 €
Obres projecte urbanització accés a IES Picasso pel c. Escolapi Càncer	2013	122.961,16 €
Obres projecte connexió IES Picasso amb plaça Eucaliptus	2013	124.200,69 €
Obres c. Martorelles	2008	1.999.973,28 €
TOTAL		18.385.689 €

AJUNTAMENT DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA

TREBALL ALS BARRIS

Aportació del SOC i de Barcelona Activa	2008-2016	3.442.459,73 €
TOTAL		

INVERSIÓ PRIVADA*

Obra major	48	20.534.023,60 €
Façanes i cobertes	370	10.707.405,04 €
Interiors d'edificis	113	2.027.972,30 €
Obres d'instal·lació d'ascensors	34	1.711.434,02 €
Obres interiors en habitatge	74	1.615.358,76 €
TOTAL		36.596.193,72 €

INVERSIÓ INDIRECTA + INVERSIÓ INDUÏDA EN REHABILITACIÓ

Amb inversió inclosa a la Llei de barris	2008-2016	1.764.442,83 €
Amb obres de RH complementàries a la Llei de barris	2008-2016	25.240.394,81 €
TOTAL		27.004.837,64 €

85.429.180,01 €

* Imports extrapolats de les dades del Poble-sec, considerant que l'àmbit té menys densitat d'edificis, la crisi a partir del 2008 penalitza les obres de rehabilitació i la durada del pla ha estat més llarga.

Biblioteca de la Zona Nord

La singularitat d'aquest equipament ve condicionada per l'espai on s'ubica: en un tossal amb un desnivell de 24 m entre el carrer Vallcivera i l'avinguda Vallbona. És un edifici accessible i adaptat amb un ascensor panoràmic des del carrer Vallcivera. Consta de dues plantes amb els serveis característics d'una biblioteca: espai polivalent, espai de consulta de fons general, infantil, aula d'informàtica, aula de suport, espais de treball intern, magatzem i serveis generals.

Superfície: 1.757 m²

Pressupost previst: 4,5 milions d'euros

Les dades d'utilització d'aquest nou equipament del 2010 confirmen les expectatives dipositades, amb un nombre de visites que s'acosta a les 100.000 i una participació creixent en la vida cultural i les activitats de la zona.

Pla de millora urbana: instal·lació d'ascensors

L'aprovació del Pla de millora urbana (PMU) va permetre fixar, dins de l'àmbit de l'aplicació del sector delimitat pels edificis que donen als carrers Rasos de Peguera, Vallcivera, Pedraforca, Perafita, les Agudes i Costabona del barri de Ciutat Meridiana, les condicions d'edificacions de nous nuclis d'accessos per possibilitar la instal·lació d'aparells elevadors als immobles que no en tenien.

L'objectiu del Pla era facilitar i possibilitar legalment la implantació d'ascensors als edificis d'habitatges mitjançant la justificació urbanística i determinació de les condicions arquitectòniques a les quals s'havia d'ajustar l'execució dels nous nuclis de comunicació.

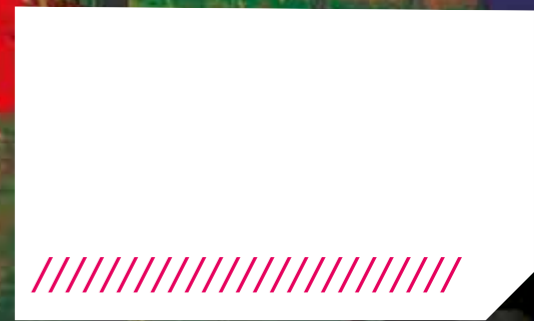

8

*Avaluació d'impactes
i conclusions*

8

Avaluació d'impactes i conclusions

Amb la Llei de barris s'han desenvolupat diverses actuacions importants i necessàries que han permès millorar les connexions amb la resta de la ciutat i crear un nou espai de centralitat al barri. Tot i que s'ha vetllat per donar resposta als projectes previstos i a les demandes sorgides entre els veïns i veïnes al llarg del procés, cal tenir en compte que el cost de les inversions fetes en espai públic als barris de muntanya, amb aquestes característiques d'accessibilitat i connectivitat, són elevats i fàcilment poden exhaurir el pressupost previst.

A més, el Districte de Nou Barris és, com reflecteixen els seus indicadors socioeconòmics, el més perjudicat pels efectes de la crisi econòmica, i alguns dels seus barris malauradament són coneguts en els darrers anys per manifestacions extremes d'exclusió residencial o social.

En aquest context, l'impacte de la crisi ha afectat el desenvolupament de les actuacions previstes per la Llei de barris i les prioritats en les diferents inversions inicials s'han vist modificades en el transcurs dels anys. També s'ha realitzat una inversió important en la campanya de rehabilitació, però tot i les ajudes atorgades ha estat difícil fer-hi actuacions a càrrec dels veïns/es, davant altres inversions prioritàries en un dels barris amb el nivell de renda més baix de Barcelona.

És per tot això que els veïns segueixen exposant les seves reclamacions i posen sobre la taula diverses mancances i dèficits històrics a resoldre per fer dels barris de la Zona Nord un lloc millor per viure-hi i amb garanties d'habitabilitat. En aquest context, l'EDUSI-Eix Besòs i el nou Pla de barris són una oportunitat per continuar i millorar tot allò que la Llei de barris no ha pogut abastar.

El Pla de barris, amb els seus quatre eixos d'intervenció (educació, drets socials, medi urbà i activació econòmica), que té com a objectiu revertir les situacions de desigualtats de les àrees més castigades, pot representar una bona oportunitat per desenvolupar projectes que generin desenvolupament en els cinc barris del Districte en el quals es desenvoluparà: Trinitat Nova, Zona Nord (Torre Baró, Ciutat Meridiana i Vallbona) i Roquetes.

Les intervencions per promoure l'ocupació i la dinamització socioeconòmica que té com a objectiu el programa "Treballs als Barris" en els barris de Roquetes, Torre Baró i Ciutat Meridiana, són també elements potencials que treballen en àmbits diferencials, però de forma coordinada amb els Plans de barris respectius. A més, cal tenir en compte la futura implementació del Pla de desenvolupament econòmic del Districte.

*El futur
del barri*

9

El futur del barri

9.1, L'EDUSI-Eix Besòs

Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)
Una manera de fer Europa

L'Ajuntament de Barcelona va resultar beneficiari de l'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible i Integrat, EDUSI-Eix Besòs, en el marc del Programa Operatiu Plurirregional de Espanya (POPE), que inclou el Programa operatiu de creixement sostenible (POCS) i el Programa operatiu de creixement intel·ligent (POCI) de la Comissió Europea. L'import que s'hi destinarà és de 30 milions d'euros, amb un cofinançament del 50% per part del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)

L'àmbit d'actuació és l'anomenat Eix Besòs, la franja urbana adjacent al riu Besòs, al nord-est de la ciutat, i els deu barris que es constitueixen i on viuen 114.271 persones, un 7,12% de la població total de Barcelona. Els barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana, per tant, en seran beneficiaris.

El projecte es basa en el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i l'Estratègia Compartida per una ciutat més inclusiva, i el seus objectius són, per tant, millorar els indicadors de desigualtat social i urbana dels barris de l'Eix Besòs, que abasten la dimensió física i mediambiental, climàtica, demogràfica, social i econòmica. Per fer-ho, es desenvoluparan projectes entre l'1 de gener de 2014 i el 31 de desembre de 2020 dins les següents línies d'actuació:

1. MILLORAR L'ACCÉS I L'ÚS A LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

- Tecnologia per a la integració
- Foment de la tecnologia

2. AFAVORIR EL PAS A UNA ECONOMIA BAIXA EN CARBONI

- Foment de la mobilitat a peu i en bicicleta
- Pla de mobilitat del polígon industrial i comercial
- Implantació de mesures d'urbanització que redueixin el trànsit de vehicles privats i millorin la dedicació de l'espai públic a la mobilitat sostenible i la vida quotidiana

3. PROTEGIR EL MEDI AMBIENT I PROMOURE L'EFICIÈNCIA DELS RECURSOS

- La memòria de l'aigua
- Accés i ús cívic al riu Besòs

4. PROMOURE LA INCLUSIÓ SOCIAL I LLUITAR CONTRA LA POBRESA

- Incentivar la formació i l'ocupabilitat a l'àrea urbana
- Implementar plans de desenvolupament local per fomentar l'activitat econòmica i l'ocupació
- Reforçar els serveis socials als col·lectius en risc d'exclusió
- Millorar l'accés i l'accessibilitat a l'habitatge

Aquestes actuacions s'aniran desenvolupant als barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana, així com a la resta de barris de l'anomenat Eix Besòs, amb un pressupost total de 30 milions d'euros i el cofinançament del 50% per part del FEDER.

9.2, El Pla de barris

El Pla de barris és una iniciativa municipal de millora de les condicions de vida als barris de la nostra ciutat que té com a principal objectiu reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tota la ciutadania.

Per això, el programa de millora de barris es proposa cinc objectius principals:

- Enfortir la xarxa educativa als barris
- Recuperar i impulsar l'activitat econòmica als barris
- Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població
- Fer front als déficits urbanístics i a la baixa qualitat de l'habitatge i la manca d'equipaments
- Apoderar els veïns i veïnes tot impulsant les pràctiques d'innovació social i la co-producció de polítiques

El programa vol aplegar la capacitat, els recursos i la legitimitat de l'Ajuntament amb la iniciativa, creativitat i eficàcia de l'acció ciutadana.

Per les seves característiques sociodemogràfiques i d'entorn, amb indicadors que destaquen, per sobre o sota de la mitjana de ciutat, els tres barris que formen la Zona Nord (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona) formaran part del conjunt de Plans de barris.

El Pla de barris de la Zona Nord

A través d'aquestes grans temàtiques, el que es vol bàsicament és millorar les condicions de vida de la ciutadania, crear projectes educatius integrals i transformadors, recuperar l'activitat econòmica, fer front als déficits urbanístics, promoure serveis i equipaments de proximitat i dotar de veu els veïns i veïnes en les polítiques públiques.

Les accions previstes estan integrades en algun dels quatre eixos, tenen un pressupost de gairebé 13 milions d'euros i venen desglossades de la següent manera:

Drets socials (2.885.000 euros)

- En matèria d'habitatge, es reforçarà l'atenció per garantir el dret a l'habitatge, amb la creació d'una oficina específica a la Zona Nord o la formació en eficiència energètica. També es durà a terme un programa de rehabilitació i millora del parc d'habitatge.
- Millorar la salut, amb programes que van des de la salut mental a la sexual i reproductiva, passant per l'impuls de programes d'oci saludables. A Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona, l'esperança de vida és de 79,1 anys, quatre anys per sota de la mitjana de la ciutat.
- Reforçar l'acció comunitària, creant un espai que aplegui diversos serveis públics que operen al territori, i reforçant el teixit associatiu.
- Lluitar contra la violència masclista, duent a terme un treball educatiu i de prevenció.
- Enfortir les relacions interculturals i fomentar les relacions de proximitat i de cohesió social. A la Zona Nord, pràcticament una quarta part de la població és d'origen divers. La pakistanesa i marroquina són les comunitats més nombroses.

INVERSIÓ DIRECTA DE LA LLEI DE BARRIS	18.042.000,00 €
INVERSIONS COMPLEMENTÀRIES	85.429.180,01 €
TOTAL D'INVERSIONS 2006-2016	103.471.180,01 €

Educació (1.070.000 euros)

- Millorar l'educació, amb accions per abordar el fracàs i l'abandonament escolars. A la Zona Nord, el 15% té estudis de batxillerat i un 6,7% estudis universitaris, xifres inferiors a les de la mitjana de Barcelona.
- Avançar cap al model d'escoles enriquides, reforçant els centres educatius amb personal de l'àmbit psicossocial.
- Promoure, ampliar i reforçar projectes educatius de lleure i de base comunitària, prestant especial atenció a la petita infància i les seves famílies, aconseguint que els equipaments esdevinguin espais vertebradors d'activitats comunitàries, promovent l'esport i donant suport a les iniciatives associatives de caire juvenil.

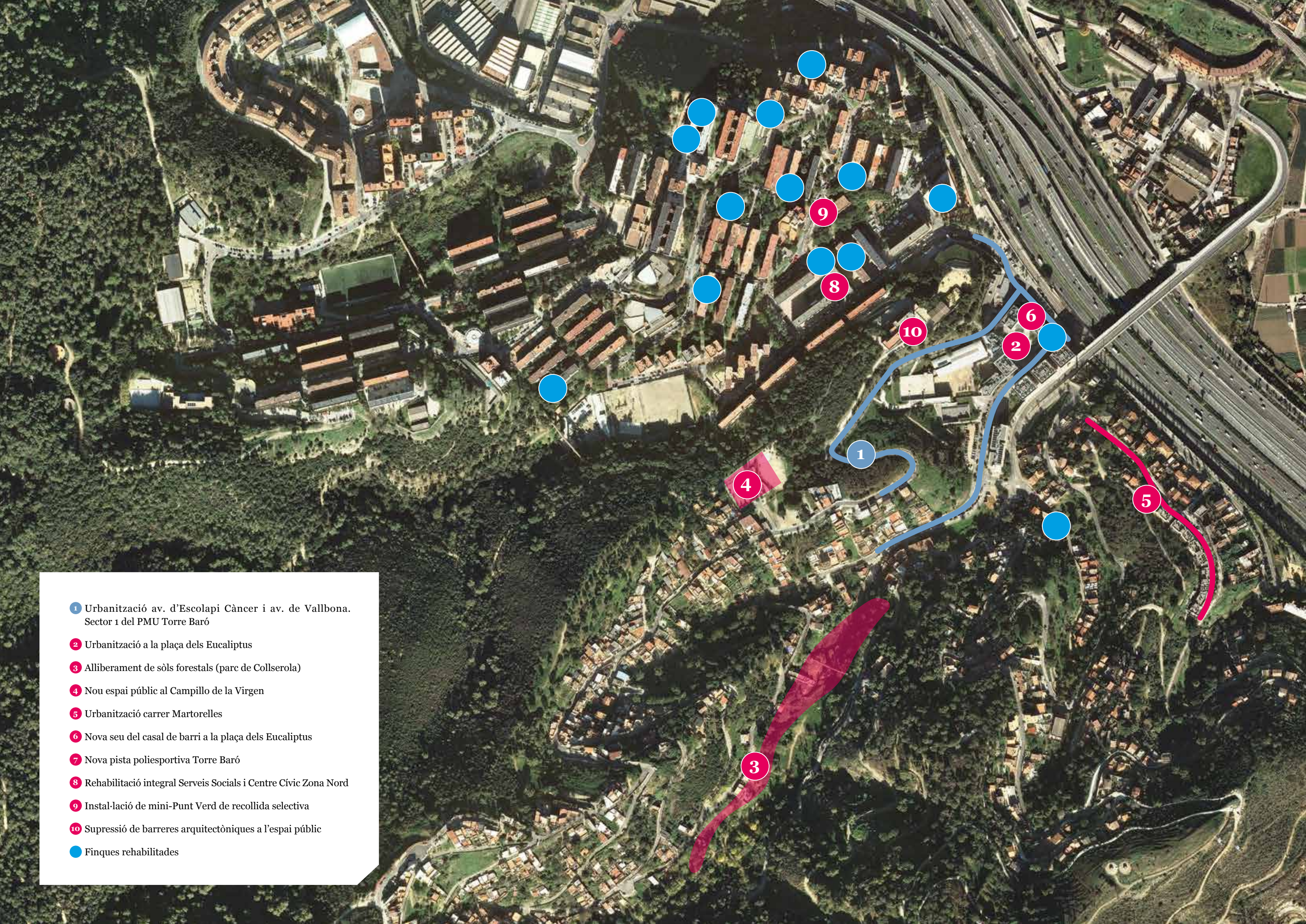
Activitat econòmica (1.045.000 euros)

- Formació ocupacional. A la Zona Nord, més del 13% de la població està a l'atur, i d'aquestes persones, el 40% porten més de 12 mesos sense feina.
- Impuls a l'economia solidària, a través del foment i l'acompanyament de projectes d'economia cooperativa, social i solidària.
- Accions de suport al teixit comercial de proximitat.

Ecologia urbana (7.874.520 euros)

- Reducció de la bretxa digital, millorant el wifi als equipaments públics i duent a terme accions d'alfabetització digital.
- Millora de la xarxa d'equipaments, amb accions com ara la definició del Pla d'equipaments de la Zona Nord o a Can Cuiàs, al Campillo de la Virgen o al camp de futbol de Ciutat Meridiana.
- Dignificació de l'espai públic, adequant espais en desús i la zona del Parc Central de Torre Baró, millorant la zona de l'antic camp de futbol de Ciutat Meridiana, creant noves àrees de joc infantil i definint un Pla director per a la transformació urbana a Vallbona.
- Millora de la connectivitat i accessibilitat. En aquest punt es preveu crear escales mecàniques entre el carrer Agudes i la plaça del Metro a la Ciutat Meridiana, millorar la connexió entre aquest barri i Can Cuiàs per la zona de Torrent del Bosc i, finalment, millorar la connectivitat a Torre Baró.

El Pla de barris s'ha dut a terme amb la implicació dels veïns, les veïnes, el teixit associatiu i els diferents agents i serveis locals de la Zona Nord.

-
- 1 Urbanització av. d'Escolapi Càncer i av. de Vallbona. Sector 1 del PMU Torre Baró
- 2 Urbanització a la plaça dels Eucaliptus
- 3 Alliberament de sòls forestals (parc de Collserola)
- 4 Nou espai públic al Campillo de la Virgen
- 5 Urbanització carrer Martorelles
- 6 Nova seu del casal de barri a la plaça dels Eucaliptus
- 7 Nova pista poliesportiva Torre Baró
- 8 Rehabilitació integral Serveis Socials i Centre Cívic Zona Nord
- 9 Instal·lació de mini-Punt Verd de recollida selectiva
- 10 Supressió de barreres arquitectòniques a l'espai públic
- Finques rehabilitades

Crèdits

Edició
Districte de Nou Barris
Plaça Major de Nou Barris, 1
08042 Barcelona
Tel. 93 153 70 10

Equip de gestió
Enric Cremades, director de projectes d'intervenció als barris
Ferran Pardo, suport als projectes d'intervenció als barris
Guillem Encabo, Tècnic de barri
Alba Fort i Sergi Galván (MOMENTUM), suport a la gestió del Pla de barris
Districte de Nou Barris
Oficina d'Habitatge del Districte de Nou Barris

Fotografia
Pla Comunitari de Ciutat Meridiana.
Grup de joves participants en el projecte
"Ciutat Esperança"

Disseny gràfic i maquetació
Imagina Comunicació

Impressió
Ediciones Gráficas Rey

Correcció lingüística
Marc Alba

Dipòsit legal
B.13111-2019

